

Zaaknummer: **CBHO 2021/025.5**

Rechter(s): mrs. Lubberdink, Verheij en Vermeulen

Datum uitspraak: 1 juni 2021

Partijen: appellant en Hogeschool Utrecht

Trefwoorden: kwalitatieve toelatingseis
masteropleiding
selectie
toelating

Artikelen: WHW: artikel 7.26
WHW: artikel 7.30b
WHW: artikel 7.61, eerste lid, aanhef en onder g
Awb: artikel 8:72, derde lid

Uitspraak: gegrond

Hoofdoverwegingen: 2.2.2. [...]. Het college van bestuur heeft de beslissing van 14 januari 2021 dan ook onbevoegd genomen. Het college van bestuur heeft dit erkend. Het CBE, dat qua samenstelling een personele unie vormt met de geschillenadviescommissie, heeft de beslissing van het college van bestuur bij brief van 16 maart 2021 bekrachtigd en voor zijn rekening genomen.

De beslissing van 14 januari 2021 is in strijd met artikel 7.61, eerste lid, aanhef en onder g, van de WHW en dient te worden vernietigd. Het College zal in het kader van de inhoudelijke beroepsgronden beoordelen of er, mede vanwege de bekrachtiging van de beslissing door het CBE, aanleiding is om de rechtsgevolgen van de beslissing van 14 januari 2021 met toepassing van artikel 8:72, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) in stand te laten.

[...]

2.4.4. De voorwaarde dat een voldoende resultaat moet zijn behaald op de instroomtoets is naar het oordeel van het College een kwalitatieve toelatingseis als bedoeld in artikel 7.30b, tweede lid, van WHW. Anders dan appellant betoogt, staat artikel 7.30b, tweede lid, van de WHW er niet aan in de weg dat een dergelijke kwalitatieve toelatingseis met betrekking tot kennis wordt toegepast voor kandidaten die op grond van hun vooropleiding in beginsel toelaatbaar zijn. Naar het oordeel van het College kan de instroomtoets in redelijkheid als een kwalitatieve toelatingseis aangemerkt worden.

Uit artikel 7.30b, vijfde lid, van de WHW volgt dat wanneer bij de selectie voor een masteropleiding kwalitatieve toelatingseisen worden gehanteerd, dit ten minste twee soorten eisen moeten zijn. De instroomtoets toetst actuele parate kennis van zowel statistiek als onderzoeksmethoden. Daarmee is, anders dan het college van bestuur stelt, geen sprake van twee verschillende soorten kwalitatieve toelatingseisen. Voor beide gebieden gaat het immers om toetsing van de inhoudelijke kennis van de kandidaten.

Het College vindt in de totstandkomingsgeschiedenis van artikel 7.30b van de WHW geen steun voor de opvatting van het college van bestuur dat het vijfde lid, in afwijking van de wettekst, zo moeten worden uitgelegd dat bij de selectie voor een masteropleiding met slechts één soort kwalitatieve toelatingseis kan worden volstaan. De door het college van bestuur aangehaalde passage uit de totstandkomingsgeschiedenis heeft betrekking op selectie vanwege aanvullende eisen als bedoeld in artikel 7.26 van de WHW. In dit geval is echter geen sprake van een opleiding die op grond van die bepaling

door de minister is aangewezen. Uit deze passage kan dan ook niet worden afgeleid dat de wetgever heeft beoogd om de eis van twee of meer soorten kwalitatieve toelatingseisen uit artikel 7.30b, vijfde lid, van de WHW te laten vervallen. Het College leidt uit de totstandkomingsgeschiedenis van artikel 7.30b van de WHW (zie onder meer Kamerstukken II, 2012/13, 33 519, nr. 3, blz. 17 en blz. 36-37) juist af dat bij de selectie voor een masteropleiding die niet op grond van artikel 7.26 van de WHW is aangewezen alleen een combinatie van twee of meer soorten kwalitatieve toelatingseisen mag worden gehanteerd. Aan die voorwaarde is in dit geval niet voldaan, nu slechts één kwalitatieve toelatingseis wordt gesteld, en niet een combinatie van ten minste twee verschillende soorten toelatingseisen.

2.4.5. Gelet op het voorgaande is de beslissing van 14 januari 2021 in strijd met artikel 7.30b, tweede en vijfde lid, van de WHW. Het College ziet daarom geen reden om de rechtsgevolgen van deze beslissing met toepassing van artikel 8:72, derde lid, van de Awb in stand te laten.

2.5. Het beroep is gegrond. De beslissing van 14 januari 2021 dient te worden vernietigd. Het bezwaarschrift van appellant dient als administratief beroepschrift te worden doorgezonden aan het CBE en het CBE dient daar alsnog in administratief beroep op te beslissen.

Uitspraak in de zaak tussen:

[naam], wonende te [woonplaats], appellant,

en

het college van bestuur van de Hogeschool Utrecht, verweerder.

1. Procesverloop

Bij beslissing van 20 augustus 2020 heeft de directeur van het Instituut voor Arbeid & Organisatie van de Hogeschool Utrecht het verzoek van appellant om toelating tot de masteropleiding Data Driven Business afgewezen.

Bij beslissing van 14 januari 2021 heeft het college van bestuur het door appellant ingestelde bezwaar ongegrond verklaard.

Tegen deze beslissing heeft appellant beroep ingesteld.

Het college van bestuur heeft een verweerschrift ingediend.

Het College heeft het beroep ter zitting behandeld op 19 april 2021, waar appellant, bijgestaan door mr. R. Verspaandonk, advocaat te Den Haag, en het college van bestuur, vertegenwoordigd door drs. J.J. van Triest, secretaris van het Instituut voor Arbeids en Sociologie, en J. Kroon LLB, secretaris van het College van Beroep voor de Examens (hierna: het CBE), zijn verschenen

2. Overwegingen

2.1. Het verzoek van appellant om toelating tot de masteropleiding Data Driven Business aan de Hogeschool Utrecht is afgewezen, omdat appellant niet voldoet aan de toelatingseisen voor deze opleiding. Appellant heeft namelijk op 26 juni 2020 en 19 augustus 2020 geen voldoende resultaat behaald voor de verplichte instroomtoets toegepaste statistiek. Bij de beslissing van 14 januari 2021 heeft het CvB het bezwaar van appellant ongegrond verklaard.

Bevoegdheid CvB

2.2. Appellant betoogt dat het college van bestuur niet bevoegd was om de beslissing van 14 januari 2021 te nemen.

2.2.1. In artikel 7.61, eerste lid, aanhef en onder g, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) is het volgende bepaald:

“Het college van beroep voor de examens is bevoegd ten aanzien van de volgende beslissingen:

[...]

g. beslissingen, genomen op grond van artikel 7.30b met het oog op de toelating tot de in dat artikel bedoelde opleidingen.”

2.2.2. Hieruit volgt dat de beslissing van 20 augustus 2020 een beslissing is waartegen administratief beroep bij het CBE openstaat. Het college van bestuur heeft de beslissing van 14 januari 2021 dan ook onbevoegd genomen. Het college van bestuur heeft dit erkend. Het CBE, dat qua samenstelling een personele unie vormt met de geschillenadviescommissie, heeft de beslissing van het college van bestuur bij brief van 16 maart 2021 bekrachtigd en voor zijn rekening genomen.

De beslissing van 14 januari 2021 is in strijd met artikel 7.61, eerste lid, aanhef en onder g, van de WHW en dient te worden vernietigd. Het College zal in het kader van de inhoudelijke beroepsgronden beoordelen of er, mede vanwege de bekrachtiging van de beslissing door het CBE, aanleiding is om de rechtsgevolgen van de beslissing van 14 januari 2021 met toepassing van artikel 8:72, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) in stand te laten.

Inhoudelijke beroepsgronden

2.3. Ter zitting heeft appellant de beroepsgronden over onzorgvuldig handelen van de opleiding rond de instroomtoets ingetrokken.

2.4. Appellant voert aan dat een voldoende resultaat op de instroomtoets toegepaste statistiek niet als voorwaarde voor de toelating tot de masteropleiding had mogen worden gehanteerd. Hij betoogt dat de instroomtoets niet kan worden beschouwd als kwalitatieve toelatingseis als bedoeld in artikel 7.30b, tweede lid, van de WHW. Volgens appellant volgt uit de totstandkomingsgeschiedenis van artikel 7.30b van de WHW dat het bij de aanvullende selectiecriteria voor masteropleidingen moet gaan om ten minste twee soorten criteria, zoals cijfers, capaciteiten en motivatie. Appellant betoogt daarnaast dat een instroomtoets niet kan worden verlangd van studenten die op grond van hun vooropleiding in beginsel toelaatbaar zijn, maar alleen van studenten die niet aan de vooropleidingseisen voldoen.

2.4.1. In artikel 7.30b van de WHW is, voor zover van belang, het volgende bepaald:

“1. Voor de inschrijving voor een masteropleiding in het wetenschappelijk onderwijs of voor een masteropleiding in het hoger beroepsonderwijs geldt als toelatingseis:

a. het bezit van een graad Bachelor in het wetenschappelijk onderwijs onderscheidenlijk een graad Bachelor in het hoger beroepsonderwijs; of

b. het bezit van kennis, inzicht en vaardigheden op het niveau van een graad Bachelor in het wetenschappelijk onderwijs onderscheidenlijk een graad Bachelor in het hoger beroepsonderwijs.

2. Het instellingsbestuur kan naast de eisen, bedoeld in het eerste lid, kwalitatieve toelatingseisen vaststellen. Deze eisen worden opgenomen in de onderwijs- en examenregeling.

3. Het instellingsbestuur laat degenen die aan de gestelde eisen voldoen toe tot een masteropleiding.

Indien het instellingsbestuur een maximum aantal voor de opleiding in te schrijven personen heeft vastgesteld, geldt als extra toelatingseis dat dit aantal door de toelating niet wordt overschreden.

[...]

5. Indien er sprake is van kwalitatieve toelatingseisen van studenten bedraagt het aantal soorten daarvan ten minste twee.

[...]"

2.4.2. Uit artikel 16, eerste lid, van de Inschrijvingsregeling HU 2020-2021 en artikel 1.1 van de OER HU 2020-2021 in samenhang met de studiegids voor de Master DDB 2020-2021, die is aan te merken als specifieke OER voor de opleiding, volgt dat een voldoende resultaat op de instroomtoets toegepaste statistiek een voorwaarde is voor toelating tot de masteropleiding Data Driven Business.

In artikel 16, eerste lid, van de Inschrijvingsregeling HU 2020-2021 is het volgende bepaald:

“Iemand kan slechts als student voor een masteropleiding worden ingeschreven, indien hij in het bezit is van:

- a. een graag Bachelor in het wetenschappelijk onderwijs of hoger beroepsonderwijs; of
- b. kennis, inzicht en vaardigheden op het niveau van een graad Bachelor in het wetenschappelijk onderwijs of hoger beroepsonderwijs; of
- c. [...]; en
- d. indien vereist, voldoet aan de kwalitatieve toelatingseisen die voor de betreffende opleiding worden gesteld en zijn beschreven in de studiegids van de betreffende opleiding (7.30b).

In paragraaf 2.2.21 van de studiegids voor de Master DDB 2020-2021 staat onder meer het volgende:

“Voor alle studenten geldt een verplichte ‘Instroomtoets toegepaste statistiek’. Deze instroomtoets wordt voorafgaande aan de start van de master meerdere keren aangeboden. Je krijgt per studiejaar twee kansen om de toets succesvol af te ronden.”

2.4.3. Het college van bestuur stelt zich op het standpunt dat de instroomtoets voor de masteropleiding Data Driven Business bestaat uit twee kwalitatieve toelatingseisen als bedoeld in artikel 7.30b, tweede lid, van de WHW, namelijk parate kennis op het gebied van statistiek respectievelijk onderzoeksmethoden. Dat deze twee aspecten in één instroomtoets worden getoetst, doet daar volgens het college van bestuur niet aan af. Parate kennis van basisstatistiek met simpele inferentiële statistiek is volgens het CvB noodzakelijk, omdat in de opleiding direct bij aanvang wordt ingegaan op geavanceerde(re) inferentiële statistiek. Het college van bestuur stelt dat dit door de NVAO tijdens de accreditatie van de opleiding expliciet als voorwaarde is gesteld.

Subsidiair stelt het college van bestuur zich op het standpunt dat het de bedoeling van de wetgever is geweest om de eis dat ten minste twee soorten kwalitatieve selectiecriteria worden gehanteerd te vervangen door de eis dat de gehanteerde aanvullende eisen moeten zijn afgeleid van de reden waarom de opleiding mag selecteren. Dit is echter nog niet doorgevoerd in artikel 7.30b van de WHW. Het college van bestuur verwijst op dit punt naar de totstandkomingsgeschiedenis van artikel 7.30b van de WHW, in het bijzonder Kamerstukken II, 2012/13, 33 519, nr. 6, blz. 38.

2.4.4. De voorwaarde dat een voldoende resultaat moet zijn behaald op de instroomtoets is naar het oordeel van het College een kwalitatieve toelatingseis als bedoeld in artikel 7.30b, tweede lid, van WHW. Anders dan appellant betoogt, staat artikel 7.30b, tweede lid, van de WHW er niet aan in de weg dat een dergelijke kwalitatieve toelatingseis met betrekking tot kennis wordt toegepast voor kandidaten die op grond van hun vooropleiding in beginsel toelaatbaar zijn. Naar het oordeel van het College kan de instroomtoets in redelijkheid als een kwalitatieve toelatingseis aangemerkt worden.

Uit artikel 7.30b, vijfde lid, van de WHW volgt dat wanneer bij de selectie voor een masteropleiding kwalitatieve toelatingseisen worden gehanteerd, dit ten minste twee soorten eisen moeten zijn. De instroomtoets toetst actuele parate kennis van zowel statistiek als onderzoeksmethoden. Daarmee is, anders dan het college van bestuur stelt, geen sprake van twee verschillende soorten kwalitatieve toelatingseisen. Voor beide gebieden gaat het immers om toetsing van de inhoudelijke kennis van de kandidaten.

Het College vindt in de totstandkomingsgeschiedenis van artikel 7.30b van de WHW geen steun voor de opvatting van het college van bestuur dat het vijfde lid, in afwijking van de wettekst, zo moeten worden uitgelegd dat bij de selectie voor een masteropleiding met slechts één soort kwalitatieve toelatingseis kan worden volstaan. De door het college van bestuur aangehaalde passage uit de totstandkomingsgeschiedenis heeft betrekking op selectie vanwege aanvullende eisen als bedoeld in artikel 7.26 van de WHW. In dit geval is echter geen sprake van een opleiding die op grond van die

bepaling door de minister is aangewezen. Uit deze passage kan dan ook niet worden afgeleid dat de wetgever heeft beoogd om de eis van twee of meer soorten kwalitatieve toelatingseisen uit artikel 7.30b, vijfde lid, van de WHW te laten vervallen. Het College leidt uit de totstandkomingsgeschiedenis van artikel 7.30b van de WHW (zie onder meer Kamerstukken II, 2012/13, 33 519, nr. 3, blz. 17 en blz. 36-37) juist af dat bij de selectie voor een masteropleiding die niet op grond van artikel 7.26 van de WHW is aangewezen alleen een combinatie van twee of meer soorten kwalitatieve toelatingseisen mag worden gehanteerd. Aan die voorwaarde is in dit geval niet voldaan, nu slechts één kwalitatieve toelatingseis wordt gesteld, en niet een combinatie van ten minste twee verschillende soorten toelatingseisen.

2.4.5. Gelet op het voorgaande is de beslissing van 14 januari 2021 in strijd met artikel 7.30b, tweede en vijfde lid, van de WHW. Het College ziet daarom geen reden om de rechtsgevolgen van deze beslissing met toepassing van artikel 8:72, derde lid, van de Awb in stand te laten.

2.5. Het beroep is gegrond. De beslissing van 14 januari 2021 dient te worden vernietigd. Het bezwaarschrift van appellant dient als administratief beroepschrift te worden doorgezonden aan het CBE en het CBE dient daar alsnog in administratief beroep op te beslissen.

2.6. Het college van bestuur dient op na te melden wijze tot vergoeding van de proceskosten te worden veroordeeld.

3. Beslissing

Het College

Rechtdoende:

- I. verklaart het beroep gegrond;
- II. vernietigt de beslissing van het college van bestuur van de Hogeschool Utrecht van 14 januari 2021, kenmerk OOS/GAC/JK/2021-001;
- III. veroordeelt het college van bestuur van de Hogeschool Utrecht tot vergoeding van de bij appellant in verband met de behandeling van het beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 1.068,00 (zegge: duizendachtenzestig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;
- IV. gelast dat het college van bestuur van de Hogeschool Utrecht aan appellant het door hem betaalde griffierecht ten bedrage van € 49,00 (zegge: negenenveertig euro) vergoedt.

Deze uitspraak is gedaan door mr. H.G. Lubberdink, voorzitter, en mr. N. Verheij en mr. B.P. Vermeulen, leden, in tegenwoordigheid van mr. R. Teuben, als secretaris.